

Imkerervaringen

Frans Gielen

Jaap Smit

Varroamijten tellen: wat kan je daar allemaal van leren?

In 2007 schreef ik in het oktobernummer van *Bijenhouden* op pagina 15, hoe de gevallen varroamijten aan de hand van een digitale foto kunnen worden geteld. Voor de telling is de foto van de varroalade onder de kast verdeeld in 10 vakjes van links naar rechts en 12 vakjes van voor naar achter. De tellingen kunnen in een tabel worden genoteerd, maar ook in driedimensionale grafieken worden weergegeven. Aan de hand van foto's die ik twee weken na het oxaalzuurdruppelen (11 jan. 2009) van lades maakte, zijn de mijten die op de varroabodem vielen ondertussen geteld. De vraag rijst nu, kunnen we uit de telresultaten misschien ook nog andere bijenzaken leren dan de varroabesmetting?

De figuren A en B zijn uitwerkingen van zo'n telling in twee van mijn zes nu nog levende volken. Het aantal mijten dat gevallen was in elk van de vakjes van de foto, wordt weergegeven door de hoogte van de kolom op dat vakje. U kunt de grafiek als volgt interpreteren: hoe meer bijen zich boven elk vakje in de wintertros van het volk bevinden, des te groter is de kans dat er een varroamijt op dat vakje valt. Uit de hele grafiek (alle kolommen) kun je dan bijvoorbeeld afleiden hoeveel straten het volk bezet en dat zegt weer iets over de volksgrootte. Je kunt ook

goed zien wáár het volk zich tijdens de observatie in de kast bevond. Als je de figuren A en B bekijkt, zou je kunnen concluderen dat volk A op een mooie bol zit, terwijl figuur B suggereert dat dit bij dit volk niet het geval was.

Elke week tellen

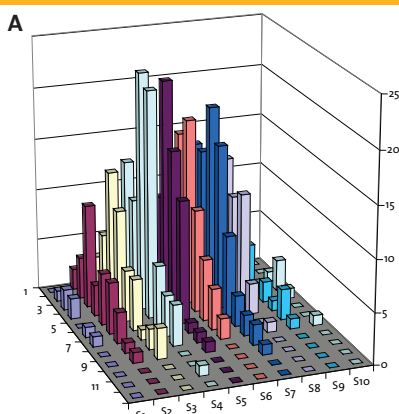
Van vier van mijn volken die dicht bij huis staan heb ik dit jaar vier keer met tussenpozen van één tot twee weken de gevallen varroamijten geteld op de bovenbeschreven wijze. In de tabel ziet u het resultaat. Behalve voor de telling van 25 januari heb ik telkens zeven dagen vóór het nemen van de foto de varroalade schoongemaakt. Op 11 januari 2009 heb ik geheel volgens de voorschriften oxaalzuur gedruppeld. Op die dag was de temperatuur ongeveer 1°C en daarom kunnen we aannemen dat de volken op een dichte wintertros zaten. Toen ik naar deze getallen keek, kropen de rillingen over mijn rug omdat zo'n groot aantal mijten niet veel goeds voorspelt. Er wordt altijd beweerd dat een oxaalzuurbehandeling in een broedloos volk nagevoeg alle mijten doodt (>95%). In de tabel kunt u echter zien dat er ruim na het druppelen nog steeds veel mijten vallen en we moeten concluderen dat de oxaalzuurbehandeling dit jaar niet effectief was. Een belangrijke reden daarvoor kan

Gevalen varroa per volk (4 kasten)				
Teldatum	I	II	III	IV
25 jan	494	294	71	202
28 feb	14	36	5	3
8 maart	75	137	17	19
15 maart	24	266	21	10

zijn dat de volken niet broedloos waren tijdens de oxaalzuurbehandeling. Het temperatuurverloop in december 2008 tot 11 januari 2009 was echter zodanig dat dit onwaarschijnlijk lijkt. Tussen 26 december 2008 en 11 januari 2009 kwam de maximumtemperatuur in mijn omgeving niet boven nul. Bovendien kwam de 24-uursgemiddelde temperatuur in december 2008 niet boven de 5°C, behalve gedurende een paar dagen in de periode van 18 tot 25 december 2009 met enkele dagen een gemiddelde van ongeveer 8°C. Voor de telling van 28 februari 2009 had ik alle gaasbodems schoongemaakt, zodat het ook niet aannemelijk is dat varroamijten niet door het gaas van de varroabodem konden vallen. Ik denk dat het belangrijk is om te onderzoeken waarom er na de oxaalzuurbehandeling nog zoveel mijten in de volken zaten.

Moerloos volk in het vroege voorjaar

Begin februari 2009 had ik opgemerkt dat één van mijn zeven volken niet vloog terwijl alle andere volken wel goed vlogen. Ik heb toen even boven in de kast onder de dekplank gekeken en er kwamen onmiddellijk veel bijen uit de kast naar boven. Het leek dus wel goed te zitten met dat volk. Op 28 februari werd het ongeveer 10°C en weer vloog dat ene volk niet. Ik heb toen het volk opgehaald en moest helaas concluderen dat er alleen darrenbroed aanwezig was. Ik leid hieruit af dat darrenbroedige volken blijkbaar pas bij een hogere temperatuur gaan vliegen.
Reacties naar fietsgielen@planet.nl

Verdeling mijtval

